

***Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie
na lata 2018-2022***

Pionki 2018

Spis treści

1. Przemoc w rodzinie - teoretyczne podejście.....	3
2. Podstawa prawna programu.....	6
3. Diagnoza ilościowa sytuacji społecznej oraz problemu przemocy mieszkańców gminy Pionki.....	7
4. Cel główny programu	11
5. Cele szczegółowe programu	11
6. Założenia programu	12
7. Działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Pionki	12
8. Zasoby gminy Pionki w zakresie realizacji programu.....	15
9. Wyznaczniki prawidłowej realizacji programu	16
10. Przeszkody, jakich można się spodziewać podczas realizacji programu.....	16
11. Ewaluacja, monitoring i finansowanie programu.	17
12. Zakończenie.....	17

1. Przemoc w rodzinie - teoretyczne podejście.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna, która powinna dawać jej członkom poczucie bezpieczeństwa, a przede wszystkim poczucie godności i równouprawnienia. Jeśli relacje między członkami rodziny są zaburzone, z różnych powodów, to często dochodzi do zachowań przemocowych. Należy przyznać że już od najdawniejszych czasów ludzie mieli do czynienia z szeroko pojętą przemocą, rozgrywały się bitwy i wojny, choć na przestrzeni wieków rodzaj przemocy i agresji zmieniał się. Określając problem paradoksalnie, to czynnikami sprzyjającymi przemocy są: bieda, ubóstwo poczucie bezsilności i niemożność zmiany swojego losu, a także brak możliwości zaspokojenia swoich podstawowych potrzeb.

Literatura przedmiotu przedstawia wiele definicji przemocy - „Przemocą jest każde zachowanie, którego intencją jest wyrządzenie fizycznej krzywdy drugiemu człowiekowi lub też czyn, który jest postrzegany jako mający taką intencję”¹.

Przytaczając definicję przemocy warto wspomnieć również o formach przemocy, i tak mamy do czynienia z przemocą fizyczną, z przemocą seksualną i przemocą psychiczną. Przemoc fizyczna jest zachowaniem zamierzonym, który prowadzi najczęściej do uszkodzenia ciała. Za przemoc fizyczną uznawane jest: popychanie, policzkowanie, szarpanie za włosy, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, drapanie, plucie, napaść z bronią, drapanie, a także rzucanie przedmiotami, świadome stwarzanie niebezpiecznych sytuacji stwarzających zagrożenie fizyczne. Listę form przemocy fizycznej można mnożyć.

Przemoc fizyczna to nie tylko bezpośrednie urazy w postaci siniaków, urazów, stłuczeń, czy złamań, ale także rejestracja odległych skutków zdrowotnych (przykładem mogą być kobiety w ciąży, które są ofiarami przemocy ze strony swojego partnera, to one częściej narażone są na poronienia).

Przemoc seksualna jest rzadziej rozpoznawana niż przemoc fizyczna. Do niedawna nie była znana w kontekście relacji małżeńskich. Niejako Stany Zjednoczone otworzyły drogę do uznania gwałtu małżeńskiego za przestępstwo.

Przemoc seksualna to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli,

¹ Badura-Madej W., Dobrzyńska-Mesterhazy A., *Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia*, wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000, s.12.

a także kontynuowanie aktywności seksualnej w sytuacji, kiedy osoba nie jest do końca świadoma, bez pytania o jej zgodę, albo, kiedy obawia się odmówić aktu seksualnego. Przemocy seksualnej zawsze towarzyszy przemoc fizyczna i psychiczne znęcanie się, w sytuacji, kiedy kobieta godzi się na stosunek żeby chronić się przed pobiciem. Przemoc seksualna to gwałt, filmowanie podczas stosunku seksualnego, rozbieranie z użyciem siły, pozwolenie, by inni patrzyli na akt seksualny lub zmuszanie do oglądania fotografii lub filmów pornograficznych.

Przemoc psychiczna to przede wszystkim przymuszanie, grożenie, emocjonalne wykorzystywanie, uszczegółowiając upokarzanie, poniżanie, obwinianie, wyzwiska, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie kontaktów z innymi, porywanie i przetrzymywanie dzieci wzbudzanie poczucia winy z powodu domniemanego niewywiązywania się z obowiązku rodzicielskiego, nastawianie wrogo dzieci wobec któregoś z rodziców, traktowanie żony jak „służącej”, męska postawa jako „pana domu”. Przemoc psychiczna to również kontrola nad wydawaniem pieniędzy przez partnera, a także ich wydzielanie dość niskich kwot na utrzymanie domu i rodziny. Przemoc psychiczną w związku partnerskim można określić jako „małżeński terror”. Ofiary tego typu przemocy są traktowani przez oprawcę jak zakładnicy. Należy podkreślić, że to nie tylko kobiet, ale także inni członkowie rodziny.

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polsce przytacza następującą definicję przemocy domowej (przemocy w rodzinie): „ *to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody*”². Ze względu na to, że termin, przemoc w rodzinie jest bardzo ogólnym terminem warto wyszczególnić, przemoc rodziców wobec dziecka, przemoc wobec partnera w związku, przemoc wobec osób starszych w rodzinie. Jeśli chodzi o przemoc stosowaną w związku partnerskim używa się terminu wzajemna przemoc w parze, przemoc w związku partnerskim, a jeszcze wężej przemoc małżeńska.

Kolejnym rodzajem przemocy jest zaniedbywanie które jest niezapewnianiem lub uniemożliwianiem zaspokajania podstawowych potrzeb osób, które nie są niezależne.

² Badura-Madej W., Dobrzyńska-Mesterhazy A., *Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia*, wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000, s.12.

Zaniedbywanie to działanie nieświadome lub świadome. Może wynikać z braku kompetencji na przykład rodzicielskich albo po prostu z braku zainteresowania.

Wartym wspomnienia jest jeszcze jeden rodzaj przemocy, przemoc ekonomiczna, która jest również nierozzerwalnie związana z przemocą domową.

Przemoc ekonomiczna to przede wszystkim kontrolowanie wydatków członków rodziny, ale także wydziałanie finansów, ale także kradzież pieniędzy ofiary.

Niestety przemoc w rodzinie to nigdy nie jest sytuacja jednorazowa, to najczęściej proces długofalowy w powtarzających się cyklach, które składają się zawsze z trzech faz:

Faza narastającego napięcia, to sytuacja w której następuje wzrost napięcia i natężenie sytuacji konfliktowych. W tej fazie najczęściej dochodzi do scen zazdrości, do sytuacji kontroli członków rodziny, poniżania ich, używając wulgarnych słów. Sprawca przemocy jest ciągle podenerwowany, prowokuje kłótnie, a potencjalna ofiara próbuje załagodzić sytuację, spełniając żądania oprawcy. Często ofiara bierze winę na siebie za zły nastrój partnera i stara się poprawić mu nastrój. Przyczyna wzmożonego napięcia może wpływać spoza środowiska domowego i najczęściej jest to błażostka, która niestety generuje wzmożone napięcie, co prowadzi do agresji.

Faza ostrej przemocy, w tej fazie następuje gwałtowny wybuch gniewu i agresji. Trzeba przyznać, że czasami awanturę wywołuje ofiara, nie mogąc wytrzymać już narastającego napięcia, w innych przypadkach awanturę wywołuje sprawca, kiedy wysuwa jakieś żądania, a partner nie może ich spełnić. Wtedy oprawca reaguje silną agresją, wpada w szał, nie kontrolując swoich odruchów, nierzadko są to dramatyczne chwile, choć faza trwa krótko, to kończy się pobiciem lub uszkodzeniem ciała, w najgorszym wypadku śmiercią ofiary. W tej fazie ofiara próbuje chronić siebie i usilnie uspokajać sprawcę, choć to rzadko się udaje. Kiedy przemoc przestaje być taka nasilona u ofiary zostaje wzbudzone poczucie wstydu i bezradności, ale także złości, która generuje chęć sięgnięcia po pomoc specjalistyczną. Jest to ostatni moment, by przerwać cykl przemocy, aby ona nie rozpoczęła się od nowa.

Faza „miesiąca miodowego”, w tej fazie oprawca okazuje skruchę i żal za wyrządzone krzywdy. Partner stosujący przemoc usprawiedliwia swoje zachowanie, mówiąc, że taka sytuacja się już nigdy nie powtórzy, czym zdobywa powtórnie zaufanie ofiary. Staje się miły i uczynny. Ofiara zaczyna wierzyć oprawcy i nawet, kiedy podjęła już decyzję o złożeniu skargi na partnera potrafi się z tej decyzji wycofać. W tej fazie istnieje duże

prawdopodobieństwo, że jeśli sprawca podda się terapii jego zachowania przemocowe zostaną ujarzmione, ale bez pomocy specjalistów oprawca nie potrafi długo wytrzymać w spokoju i wszystko rozpoczyna się od nowa. Stosowanie przemocy jest niestety brzemienne w skutkach i rzutuje na przyszłość osoby wobec której stosowana była przemoc.

Należy podkreślić, że głównymi ofiarami przemocy są kobiety i dzieci. Zachowanie przemocowe wobec kobiet stosują przede wszystkim męż, konkubin, czy były męż. Przemoc wobec partnerek może być uzależniona od tężyzny fizycznej partnera.

Jeśli chodzi o przemoc fizyczną wobec dzieci to może być ona stosowana od czasów niemowlęstwa przez całe dzieciństwo. Częściej stosują ją matki Ojcowie częściej znęcają się psychicznie nad dorastającymi dziećmi, wykorzystują seksualnie lub stosują przemoc fizyczną wobec córek.

Biorąc pod uwagę przemoc wobec ludzi starszych to najczęściej ofiarami są osoby po 75 roku życia, są to kobiety owdowiałe, które są zależne od sprawcy z powodu niedołęstwa, choroby psychicznej, czy sytuacji finansowej. Czynnikiem prowokującym przemoc jest obniżenie kontroli emocji ofiary z powodu procesu starzenia.

2. Podstawa prawna programu:

Program Przeciwdziałania Przemocy Gminy Pionki ma charakter długotrwały. Obejmuje okres od 2018 do 2022 roku. Należy jednak nadmienić, że w przypadku, kiedy będzie to uzasadnione będzie on modyfikowany i udoskonalany. Niewątpliwie program został sporządzony na podstawie *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.*

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390) oraz na podstawie *ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej(Dz.U. z 2017,poz.1769.)*. Gmina sporządziła także dokumentację w postaci *Uchwały Rady Gminy Nr V/55/2011 z dnia 24 lutego 2011 roku w sprawie warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Pionkach*, w postaci *Zarządzenia nr 6 /2012 w sprawie wprowadzenia zmian w Zarządzeniu w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Pionki*, w postaci *Zarządzenia Wójta Gminy Pionki z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Zarządzeniu w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Pionki*, a także *Zarządzenia nr 15/2011 Wójta Gminy Pionki z dnia 7 czerwca 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie*. Członkowie

Zespołu Interdyscyplinarnego podpisywali *Porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym*, tym samym wyrażali zgodę na pracę w tym Zespole. Przy powoływaniu Zespołu Interdyscyplinarnego stworzono *Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego*.

3. Diagnoza ilościowa sytuacji społecznej oraz problemu przemocy mieszkańców gminy Pionki.

Gminę Pionki w 2016 roku zamieszkiwało 10065 mieszkańców. Problemem społecznym naszej Gminy jest bezrobocie. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Urząd Pracy w Pionkach zarejestrował 881 osób bezrobotnych, a tylko 162 z tej populacji ma prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Wśród osób bezrobotnych jest 458 kobiet i tylko 82 kobiety ma w tej grupie prawo do zasiłku dla bezrobotnych

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach jednoznacznie mówią, że na dzień 31.12. 2016 r. 477 osób skorzystało z zasiłków pomocy społecznej, liczba rodzin wynosiła 286. Zaś ogólna liczba osób w rodzinach które skorzystały z pomocy społecznej wynosi 892 osoby. Warto podkreślić, że mimo że tendencja korzystających osób i rodzin z pomocy społecznej jest malejąca problem przemocy w rodzinie nadal rośnie.

Przez rok od 1 stycznia do 31 grudnia 2014r do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 14 Niebieskich Kart. Należy podkreślić, że w roku 2015 w 21 przypadkach prowadzona była procedura Niebieskiej Karty, a rok później ta liczba wynosiła 22. Niebieskie Karty. Niestety należy zauważyć, że tendencja jest wzrostowa i rozmiary przemocy domowej powiększają się, dlatego tak ważna jest prawidłowa współpraca członków całego zespołu interdyscyplinarnego, a także grup roboczych działających przy GOPS w ramach przeciwdziałania przemocy.

Z analizy badania ankietowego wykonanego wśród mieszkańców gminy Pionki wynika, że społeczność gminna jest świadoma występowania przemocy domowej w ich najbliższym otoczeniu. Wszyscy zbadani uważają, że przemoc w rodzinie nie powinna być tylko prywatną sprawą ofiary i sprawcy. Większość z nich uważa, że przemoc domowa występuje w rodzinach patologicznych i nadużywających alkoholu poprzez szarpanie, bicie, wyzwiska.

Przygotowując Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ważne jest przedstawienie danych ze statystyk policyjnych za lata 2014-2016 odnośnie przemocy w rodzinie to pionkowska policja w 2014 roku miała 16 zgłoszeń dotyczących przemocy

w rodzinie, a w roku 2015 ta liczba wzrosła do 31 zgłoszeń a 2016 zmalała do 21 zgłoszeń. Biorąc pod uwagę ilość interwencji domowych ze względu na przemoc oraz jej rodzaje to w roku 2014 zanotowano 32 interwencje, a w roku 2015 wzrosło do 48 interwencji, zaś w 2016 zanotowano 38 interwencji. w tym odpowiednio w latach 2014-2016 50 ze względu na nadużywanie alkoholu. Badając liczbę ofiar przemocy to zdecydowanie więcej kobiet ulega przemocy domowej, w roku 2014 policja zanotowała 18 kobiet jako ofiar przemocy, a w roku 2015 już więcej bo 33, w roku 2016 zmalało do 21 kobiet ofiar przemocy podczas, gdy w roku 2014 -1 mężczyzna było ofiarą przemocy domowej, w roku 2015 również 1. Ofiarami przemocy w rodzinie na terenie Gminy Pionki są dzieci do lat 13, w latach 2014-2016 było ich 13-cioro a nieletni do lat 10 – 10-cioro. Biorąc pod uwagę sprawców przemocy domowej, pod względem płci to w latach 2014-2016 3 kobiety były sprawcami przemocy.

Mając na względzie mężczyzn jako sprawców przemocy to w roku 2014 było ich 15, w roku 2015 – 30-stu a w roku 2016 liczba zmalała do 21. Policja nie zanotowała dzieci do lat 13, ani nieletnich jako sprawców przemocy w rodzinie.

Z danych Komisariatu Policji w Pionkach wynika, że w roku 2014 Policja wszczęła w 16 przypadkach procedurę Niebieskiej Karty, a w roku 2015 taka procedura była wymagana w 31 przypadkach, a w roku 2016 w 21 przypadkach wszczęto procedurę Niebieskiej Karty. Niestety przez te 3 lata wzrosła liczba przestępstw kryminalnych o podłożu przemocy domowej, w roku 2014 przestępstw kryminalnych z powodu przemocy w rodzinie było 8, a w roku 2015-12, zaś w 2016r zmalała do 9-ciu. W roku 2014 policja wszczęła w 8 przypadkach postępowanie karne z powodu przemocy domowej, w roku 2015 liczba postępowań wzrosła do 12 a roku 2016 zmalała do 9 postępowań karnych.

Można przypuszczać co jest powodem wzrastającej liczby przestępstw kryminalnych z powodu przemocy domowej, a także ilość wszczętych postępowań karnych o podłożu przemocy w rodzinie. Niewątpliwie jest to opieszałość sądów, przedłużające się procedury w przypadku przemocy domowej, sprawcy przemocy czują się bezkarni wobec prawa, a także często sytuacja przemocową trwa już bardzo długo, więc policja zmuszona jest wszcząć postępowanie karne wobec sprawcy.

Przedstawiając poniżej dane pochodzące z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych trzeba nadmienić, że w rodzinach, gdzie nadużywany jest alkohol jest większe prawdopodobieństwo występowania przemocy domowej, dlatego tak ważne jest zobrazowanie tych danych.

Problem alkoholowy w rodzinach przemocowych

Działania (liczba osób)	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym z którymi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła rozmowy	10	9	12
Liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe	1	3	4
Liczba osób wobec których komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie podjęcia leczenia odwykowego	0	0	0

Tab. 1 Dane pochodzą z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przy Urzędzie Gminy Pionki.

Przemoc domowa zgłaszana do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Lata	2014	2015	2016
Ofiary przemocy	4	3	4

domowej			
Sprawcy przemocy domowej	4	3	4
Świadkowie przemocy domowej	0	1	2
Kroki podejmowane przez komisję w przypadkach przemocy w rodzinie			
Powiadomienie policji	2	2	3
Zawiadomienie prokuratury o popełnieniu przestępstwa znęcania się	0	0	0
Prowadzenie rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy	4	3	4
Motywowanie sprawcy do udziału w programie korekcyjnym/ terapii	4	3	4
Motywowanie dorosłych ofiar przemocy do zgłaszania się do	4	3	14

miejsce specjalistycznej pomocy			
Uruchomienie procedury Niebieskiej Karty	0	0	0

Tab. 2 Dane pochodzą z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że jednostka przeprowadziła rozmowy z członkami rodzin alkoholowych w 10 przypadkach, a w roku 2015 mniej, bo w 9 przypadkach, natomiast w roku 2016 już w 12 przypadkach. Zadawalające jest to zwiększyła się skuteczność komisji, bo w roku 2014 wysłała 1 osobę na leczenie odwykowe, a w 2015 już 3 osoby, a 2016r 4 osoby. Mając na względzie liczbę wniosków skierowanych do Sądu o zobowiązanie leczenia odwykowego to biorąc pod uwagę rok 2014,2015,2016 nie trzeba było kierować wniosków do Sadu w celu zobowiązania do leczenia odwykowego..

Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że niestety z roku na rok rośnie liczba ofiar przemocy domowej, które zgłaszają się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pionkach. Warte podkreślenia jest również to, że w 2015 roku do komisji zgłosił się 1 świadek przemocy, podczas, gdy w 2014 roku nie zrobił tego nikt, a już w 2016 r było 2 świadków przemocy. W 2015 r. zwiększyła się także nieznacznie liczba interwencji policyjnych związanych z przemocą domową. Choć motywowanie sprawcy do udziału w terapii, czy programie korekcyjnym drastycznie zmalało napawające nadzieją jest to, że od roku 2012 jest możliwość odbycia fachowych konsultacji z psychologiem w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, co pozwoli na podjęcie działań na tym polu. Cieszy fakt, że ta rosnąca liczba ofiar przemocy również w zwiększonej ilości jest kierowana do specjalistów, którzy zajmują się przemocą w rodzinie. Warte podkreślenia jest to, że zwiększyła się ilość podejmowania procedur Niebieskiej Karty przez policję.

Należy jednak podkreślić, że powyższe przedstawione dane mogą w pełni nie oddawać rzeczywistego obrazu rodzin mieszkających na terenie gminy, nie mogą zobrazować wielkości przemocy domowej, z powodu tego, że bardzo często ofiary przemocy ukrywają ten fakt przed odpowiednimi służbami z powodu obawy przed sprawcą lub z powodu braku zaufania do służb interwencyjnych.

4. Cel główny programu:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie gminy Pionki.

5. Cele szczegółowe programu:

Cele główne będą realizowane poprzez cele szczegółowe, które wyznaczył sobie GOPS w Pionkach, a są one następujące:

- Ilościowe diagnozowanie rozmiarów przemocy w rodzinie na terenie Gminy Pionki,
- Udzielanie specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie mieszkających na terenie gminy,
- Permanentne szkolenie instytucji i służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- Ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowe pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach,
- Wzmoczenie działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy.

6. Założenia programu:

- Działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przemocy w rodzinie,
- Działania Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnień w Rodzinie w zakresie przemocy domowej,
- Edukacja dzieci i młodzieży w gminnych szkołach w zakresie przemocy domowej,
- Zbieranie ilościowych statystyk o rozmiarze przemocy domowej na terenie gminy przy pomocy policji i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Sporządzenie corocznego sprawozdania stwierdzającego wielkość przemocy domowej na terenie gminy Pionki,
- Rozpowszechnienie rangi problemu przemocy domowej wśród gminnej społeczności, a przede wszystkim wśród najbliższego otoczenia osób narażonych na przemoc w rodzinie.

7. Działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Pionki:

Lp.	Zaplanowane zadania	Zaplanowane działania zmierzające do realizacji celów	Jednostka odpowiedzialna	Termin realizacji
1.	Ilościowe diagnozowanie rozmiarów przemocy w rodzinie na terenie gminy Pionki podczas działalności zespołu interdyscyplinarnego	- Zbieranie ilościowych danych ze statystyk policyjnych, ośrodka pomocy społecznej o przemocy domowej, - Sporządzanie okresowych i rocznych sprawozdań w związku z zarejestrowaną przemocą domową na terenie gminy.	Zespół Interdyscyplinarny, Pracownicy socjalni GOPS-u, Policja. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2018-2022
2.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie-zwiększenie dostępności działań profilaktycznych dot. Przeciwdziałania przemocy	Konsultacje psychologiczne, prawne medyczne i socjalne oraz popularyzacja tych form pomocy- współpraca z realizatorami programów przeciwdziałania przemocy- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. przeciwdziałania przemocy	Zespół Interdyscyplinarny, Psycholog Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnień w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy socjalni, lekarz, prawnik, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	2018-2022

3.	Ciągłe monitorowanie sytuacji rodzin, w których stosowana jest przemoc	Praca w środowisku przemocowym	Zespół Interdyscyplinarny, Pracownicy Socjalni GOPS-u, Policja	2018-2022
4.	Uruchamianie procedury Niebieskiej Karty w przypadkach przedłużającej się przemocy domowej	Monitorowanie rodzin przemocowych- interwencje w środowisku przemocowym	Zespół Interdyscyplinarny, Pracownicy Socjalni GOPS-u, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2018-2022
5.	Działania zapobiegawcze przemocy w rodzinach poprzez prowadzenie prawidłowej pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego	- Ciągła obserwacja rodzin zagrożonych przemocą, - Wstępne konsultacje psychologiczne z potencjalnymi ofiarami przemocy	Zespół Interdyscyplinarny, Psycholog. Pracownicy socjalni GOPS-u, Policja	2018-2022
6.	Sporządzenie rozbudowanej bazy instytucji, które zajmują się ofiarami i sprawcami przemocy na terenie miasta i powiatu	Przekazywanie informacji o innych instytucjach zajmujących się przemocą podczas rozmów z zagrożonymi przemocą podopiecznymi	Zespół Interdyscyplinarny Pracownicy socjalni, Policja, GKRPA	2018-2022
7.	Interwencje w środowisku przemocowym	Inicjowanie wywiadów środowiskowych ofiary i sprawcy przemocy	Pracownicy socjalni GOPS-u, Policja	2018-2022

8.	Promowanie zachowań nieagresywnych i społecznie pożądanych wśród dzieci i młodzieży	-Opracowanie i realizacja zajęć psychoedukacyjnych, wychowawczych rozwijających umiejętności społeczne wśród dzieci i młodzieży - Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przemocy w rodzinie	Placówki oświatowe, GOPS, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	2018-2022
9.	Rzeczpospolite Rozpowszechnianie informacji o problemie przemocy na terenie gminy Pionki poprzez edukację dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych,	- Pogadanki z pedagogiem i policjantem oraz z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na temat form przemocy, jej skutków i sposobów zapobiegania,, a także prawidłowych metod wychowawczych oraz prawidłowych zachowań społecznych,	Urząd Gminy, placówki oświatowe, Policja	Wrzesień, październik 2018
10.	Profilaktyka i edukacja wśród ludności gminnej poprzez rozpowszechnienie informacji o problemie przemocy w gminie Pionki	- Opracowanie, wydanie, broszur, plakatów i ulotek dotyczących problemu przemocy domowej oraz działalności i zadań zespołów interdyscyplinarnych	Urząd Gminy, Pracownicy Socjalni GOPS-u , Policja, Psycholog, Zespół Interdyscyplinarny, G.K RPA,placówki oświatowe	2018-2022

11.	Ciągłe angażowanie służb interwencyjnych w przypadku przemocy na terenie gminy Pionki	Udzielanie informacji sprawcom przemocy o programach edukacyjno-korekcyjnych przeznaczonych dla nich, - Praca w środowisku przemocowym	Psycholog Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnień w Rodzinie, policja, pracownicy socjalni, zespół interdyscyplinarny	2018-2022
12.	Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników instytucji, organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Szkolenia jednostek, osób zajmujących się przemocą w rodzinie	GOPS, policja, zespół interdyscyplinarny, psycholog, przedstawiciele oświaty, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2018-2022

Tab. 3 Dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach

8. Zasoby gminy Pionki w zakresie realizacji programu:

Zasoby Gminy Pionki w zakresie realizacji programu to niewątpliwie zasoby ludzkie, czyli: pracownicy socjalni, pedagog, psycholog, lekarz, policjant oraz zasoby instytucjonalne, a mianowicie:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny, którego członkami są pracownicy socjalni, pedagog, policjanci, lekarz,
- Prawnik,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Przedstawiciele Oświaty,
- Komenda Policji,
- Prokuratura,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnień w Rodzinie

9. Wyznaczniki prawidłowej realizacji programu:

- Duże zaangażowanie pracowników socjalnych podczas pracy w środowisku gminnym,
- Dobra znajomość pracowników socjalnych swoich podopiecznych,
- Prawidłowa współpraca służb i innych instytucji z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Duża różnorodność podmiotów na terenie gminy zajmującym się przemocą w rodzinie,
- Prawidłowa współpraca członków gminnego zespołu interdyscyplinarnego,
- Duże wsparcie samorządu gminnego w zakresie gminnej pomocy społecznej,
- Wysokie kompetencje kadry zajmującej się zagadnieniami dotyczącymi przemocy w rodzinie na terenie gminy Pionki,
- Chęć współpracy ofiary przemocy ze specjalistami w zakresie przemocy w rodzinie.
- Chęć ofiary przemocy do zmiany domowej sytuacji, oraz chęć współpracy z Ośrodkiem Pomocy,
- Silne więzi rodzinne ofiary przemocy z członkami rodziny

10. Przeszkody, jakich można się spodziewać podczas realizacji programu:

- Utarty, negatywny pogląd wśród społeczności gminnej na temat przemocy w rodzinie,
- Niechęć rodziny, w której stosowana jest przemoc do współpracy ze specjalistami w celu wyjścia z sytuacji przemocowej,
- Ubóstwo, alkoholizm i bezradność opiekuńczo-wychowawcza rodziny,
- Nieprawidłowości pracy Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Zła współpraca na polu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach i inne służby oraz instytucje zajmujące się przemocą w rodzinie,
- Brak pozytywnych efektów pracy Zespołu Interdyscyplinarnego jako czynnik demotywujący do dalszej pracy,
- Brak wsparcia ze strony samorządu gminnego w zakresie pomocy społecznej.

11. Ewaluacja, monitoring i finansowanie programu.

Ewaluacja programu będzie przeprowadzana w oparciu o diagnozę wielkości przemocy na terenie gminy Pionki przeprowadzana przez Zespół Interdyscyplinarny. Ewaluacja pozwoli odpowiedzieć czy stworzony program jest trafnie sporządzony, pomocny w pracy oraz efektywny. Jednostką odpowiedzialną za monitorowanie programu będzie Zespół Interdyscyplinarny. Ewaluacja ma również powiedzieć jak bardzo program pomoże w realizacji celów głównych. Program będzie ewaluowany poprzez okresową sprawozdawczość, analizę zebranych danych i informacji oraz oceny stopnia wykonania założonych do realizacji celów i przedsięwzięć.

Program będzie finansowany ze środków własnych Gminy Pionki.

12. Zakończenie

Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca, ponieważ nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka i zadawać cierpienia. Niestety przemoc występuje od zawsze i dlatego należy podejmować wszelkie działania mające na celu zmniejszenia skali tego zjawiska. Niezmiernie istotna jest tutaj współpraca, zaangażowanie i wysiłek wszystkich osób reagujących na problemy społeczne ukierunkowane na przeciwdziałanie temu zjawisku i udzielenia wsparcia ofiarom i sprawcom przemocy.